

РОБЪРТ ШЕКЛИ

СБОГОМ ЗАВИНАГИ, МЪКО

МОЯ

Превод от английски: Рени Димитрова, 1997

chitanka.info

Тази неделна утрин в близкото бъдеще Джоузеф Елрой се бе настанил удобно в креслото и се опитваше да си спомни името на любимия футболен отбор, който щеше да наблюдава по-късно да играе по телевизията, докато четете съобщенията за банкрути в неделния „Таймс“ и мисли за неприятни неща.

Беше съвсем нормален ден: небето навън бе оцветено в обикновения си никакво бежов цвят, който отиваше на никакво кафеникавото, в което госпожа Елрой, скърцаща със зъби в кухнята в този момент, бе обзавела къщата по време на един от многото си краткотрайни изблици на ентузиазъм. Детето им, Елексир, бе на горния етаж и се занимаваше с последното си откритие. Тя бе на три години и тъкмо се бе научила да повръща.

А в главата си Елрой чуваше звуци. Тъкмо сега му се въртеше песента „Амапола“ и щеше да продължи, докато не я заменише някоя друга мелодия. И така песен след песен, цял ден, цяла нощ, завинаги. Тази музика идеше от вътрешната музикална система на Елрой, която се включваше винаги, когато за да оживее, трябваше да бъде невнимателен.

И така. Елрой бе в определено състояние. Може би и вие сте изпадали в такова: детето плаче, жена ви мърмори, а вие преживявате дни и нощи разсеяни, заслушани в музиката в главата си. И знаете, че никога няма да пробиеете онази черупка, която ви отделя от света. И сивата мъгла на отчаянието, и досадата са се настанили наистина задълго в живота ви. И единственото, което ви възпира от опит да се удавите, е вашата Жизнена Сила, която ви казва:

— Събуди се, глупако, това се случва на теб! Да, ти си онзи, заклещен в собствения си басейн с тъпа усмивка на изгладнялото за обич лице, пушещ поредното „Марлборо“ и гледащ как световните дивотии се носят наоколо ти в три четвърти такт.

При това положение бихте използвали всеки шанс, който ви позволи да се измъкнете, нали? Шансът на Джоузеф Елрой се появи точно този следобед.

Телефонът звънна. Елрой вдигна слушалката. Един глас от другата страна попита:

— С кого говоря, моля?

— С Джоузеф Елрой — отвърна Елрой.

— Господин Елрой, случайно да чувате *мелодия* или *песен* в ума си в този момент?

— Всъщност да, чувам.

— А кое е името на песента?

— През последните няколко часа си тананикам „Амапола“.

— Бихте ли повторили името, господин Елрой?

— „Амапола“. Но какво...

— Точно така! Това е песента!

— Моля?

— Господни Елрой, сега мога да ви разкрия за какво става дума. Аз съм Марв Дъфъл и ви се обаждам от предаването „Ударът на живота“. А вие казахте *точно* името на мелодията, която се върти из главата на нашия гениален гост господин Фил Шугърс тази вечер! Това означава, че вие и вашето семейство, господин Елрой, спечелихте тазмесечната голяма награда за синхрон. Ударът на живота! Господин Елрой, знаете ли какво означава това?

— Знам! — извика радостно Елрой. — Аз гледам предаването ви, така че знам. Знам! Едва, престани да се мотаеш там, спечелихме голямата награда, спечелихме, спечелихме, спечелихме!

На практика това означаваше, че на следващия ден у тях пристигна група техници в оранжеви гащиризони и инсталира в хола на семейство Елрой нещо, което приличаше на модифицирана компютърна конзола. А Марв Дъфъл лично им връчи Указателя и обясни, че всички най-добри възможности за лично израстване и промяна, както и за самореализация, са включени и свързани директно към този компютър. Много от услугите до този момент бяха достъпни само за най-богатите, талантливи и постигнали успех, които всъщност дори и не се нуждаеха от тях. Но от този миг нататък, семейство Елрой можеше да се възползва от тях и да го направи посредством патентованите супербързи, високоабсорбционни обучаващи модеми, разработени в Станфорд и включени към оборудването. Накратко, животът им вече можеше да бъде преустроен по вид и начин, който сами желаеха, при това безплатно и в уединението на собствения им дом.

Елрой бе сериозен човек, каквито са всички поначало, и затова първото, което направи, бе да потърси в Указателя, който предлагаше всички достъпни услуги и фирмите, които ги изпълняват, компанията „Призиваните“ — известна фирма от Мил Вали, Калифорния, извършваща изпитания на таланта. Те проведоха по телефона тест на Елрой и след петнадесет минути му изпратиха резултатите. Изглежда Елрой притежаваше идеалната комбинация от интелигентност, сръчност и психическа нагласа, за да се превърне в един от най-добрите микропалеонтолози. Оказа се, че точно такова работно място се предлага в момента в близкия музей по естествена история и Елрой научи всичко необходимо за работата си с помощта на училището „Блъчнър-Вагнер“ за високоскоростно специализирано обучение. И така, само две седмици след като бе чул за първи път за това, Елрой бе в състояние да започне една обещаваща кариера.

Елва Елрой или Елф, както сама се наричаше в моменти на копнеж, не знаеше с какво точно би искала да се занимава. Тя разгледа Указателя, докато откри фирмата „Мандрагора“, която произвеждаше таблетки за двадесет и четири часово отпускане и повишаване на настроението до нормално или високо равнище. Получи пратката веднага чрез службата за бързи доставки на лекарства „Еймс“, чието мото бе „Вашето добро настроение е наше задължение“. Почувствала се по-добре за първи път от години, Елва вече бе в състояние да се справи с проблема с вечерята. След внимателно обмисляне, тя се обади на „Модни глезотии в храненето“ — „Позволете ни да се погрижим за гладното дете в ума ви“.

За малката им дъщеря Елексир се намери „Детски закачки“ — фирма, която приласкаваше разглезените деца на петролните шейхове. Сега тя бе достъпна и за семейство Елрой за ежедневно, двадесет и четири часово обслужване. Тя щеше да се погрижи за възпитанието на тяхното дете. Елексир бе възхитена. Можеше да има всички нови, големи, меки играчки! Какво лошо има в това?

То освободи на семейство Елрой достатъчно време и място, за да преоткрият отново себе си. Те се свързаха първо с „Омни Плейжър“ — фирма за семейни консултации, която предния месец бе възстановила брака на едно семейство, обявен за напълно разрушен по телевизията в Хюстън. След една консултация, двамата Елрой изпитваха дълбока обич, избухваща винаги, щом се погледнеха в очите. Това им осигури

необходимото равновесие, за да си позволят едно петдневно оттегляне чрез службата „Тотален взаимен секс“ от Лансинг, Мичиган, което също бе един успех в смисъла на новите постигнати и поддържани висоти на взаимоотношенията помежду им. И все пак в държанието на Елрой се усещаше известна тревога и той чувстваше нужда да се възползва от услугите на бродуейската фирма „Джо — романтични секс услуги“, която предлагаше срещи с красиви и секси партньорки, „чиито съвършенства никога няма да ви досадят“.

— О, така ли? — възкликна Елва, когато чу това и веднага изпълни отдавнашното си желание да се обади на службата за „Груби сексуални услуги“. Тя бе привлечена от рекламата им в Указателя: „Скъпа, искаш го груб, първичен, истински и потен, но искаш и да не бъде разочарование. Нали така? Така. Обади ни се, миличка, защото ние вече знаем за теб.“

Те и двамата се почувстваха малко странно след всичко това и веднага изпълниха отдавнашното си желание, като се обадиха на „Изпълнени мечти“ от Огнения остров, чието известно мото „Медитирайте лесно с наркотик“ ги бе привлякло.

Сега семейство Елрой наистина се бе издигнало в социален план, но все нещо им пречеше. Елексир пак капризничеше, при това в най-неподходящо време, тъй като Елрой скоро щеше да бъде представен със статия в списанието „Ню Йорк“, а Елва тъкмо се готвеше да започне двуседмичен курс за прима-балерини с вече осигурена работа в руския балет на Монте Карло. Те проведеха семеен съвет и намериха в Указателя реклама за една фирма, наречена „Детеоправячите“.

— Какво пише там? — попита Елва.

Елрой зачете:

— Случва ли се детето да ни пречи в най-хубавите мигове от живота заради лошия си характер? Чувствате ли се притеснени от проблема, че му предлагате обичта си, а то не я оценява? Не ви ли е писнало малко? Тогава защо не се възползвате от услугите на „Детеоправячите“? Ние ще вземем детето ви и ще го върнем послушно, изпълнено с обич, сладко и лесноудовлетворяемо. И ще направим това без да повредим и на йота индивидуалността, инициативата и агресивността му, да ни пази Господ!

— Струва ми се, че знаят какво правят — каза Елва.

— Странно, че го казваш — отвърна Елрой. — Защото точно тук, навсякъде на рекламата, пише точно това. „Повярвайте ни. Ние знаем какво правим!“

— Това решава въпроса — каза Елва. — Обади им се!

Елексир бе отведена и семейство Елрой отпразнуваха новопридобитата си свобода, като се обадиха на „Истински нови приятели“ и си направиха купон с Пери и Пени — купонджиите.

После семейство Елрой се хвърли сред скалистите пътеки на самопромяната. За съжаление това включваше известен сблъсък на интереси. Господин Елрой се насочи към духовното чрез Силата на ума. А Елва продължаваше да бъде консуматор в областта на плътското. Те се караха за всяка придобивка от Указателя, която искаха да бъде следващата. И понеже и двамата бяха минали бързия курс на Фондацията по висша убедителност, те бяха страхотни оратори. Но си късаха взаимно нервите, защото не се слушаха един друг.

Взаимоотношенията им се влошиха. И двамата упорито не желаеха да минат през „Поправка на взаимоотношенията“. Всъщност Елва нарочно се записа на негатерапевтика, която проповядваше: „Следвай собствения си път към щастието“. Елрой се стегна и изследва чувствата си с новата, революционна „Клетъчна техника за самоизучаване“. Най-после разбра чувствата си: той презираше жена си и желаше смъртта ѝ. Съвсем просто!

Елрой се захвана за работа. Той прелисти Указателя и намери службата „Поправка на съпруги“ в Согърти, Ню Йорк. Те дойдоха, отнесоха Елва и Елрой най-после имаше време да дойде на себе си.

Най-напред той се научи да постига моментален екстаз в желанията си. Тази възможност досега бе изключителна придобивка на няколко източни религиозни организации, които доскоро бяха единствените, които можеха да те свържат по телефона със службата, която го предоставя. Блаженството бе много приятно, но Елрой трябваше да излезе от него, когато „Детеоправячите“ се обадиха, за да кажат, че неговото дете е непоправимо. Питаша какво иска да направят

с него. Елрой им каза да го сглобят отново както могат и да го приберат в склада, докато не ги уведоми какво да правят по-нататък.

Точно по същото време, с помощта на фирма „Психоусилватели“ той успя да повиши интелигентността си на две степени над гениалната — факт, съответно отбелязан в преработеното издание на автобиографията му, отпечатана в „*Ню Йорк Таймс*“.

От службата „Поправка на съпруги“ се обадиха и казаха, че Елва е остарял и непоправим модел, който не може да бъде приспособен без сериозна опасност за механизма му. Елрой им каза да я складираят заедно с непоправимото му дете.

Най-после останал напълно сам, Елрой можеше да се възползва от радостния момент, за да каже „Сбогом завинаги, мъко моя!“ Сега, разбира се, той се бе успокоил доста и опитваше много от религиозните видения с огромна сила и мощ. Но все пак оставаше нещо неудовлетворително, макар че не можеше по никакъв начин да разбере какво.

Той потърси в указателя, но не намери отговор. Изглежда трябваше да се заеме сам с обмислянето на този въпрос. Но после, съвсем като по поръчка, входната врата се отвори и вътре влезе един дребен, възтъмен, усмихнат мъж с тюрбан, очи, които като да знаеха всичко и аура с невероятна сила. Това беше гуруто на Тайните, който ви намира винаги точно навреме и ви казва онова, което трябва да знаете, ако сте абонат на Указателя.

— Виновно е твоето „аз“ — каза гуруто на Тайните и си отиде.

Елрой бе залят от огромна вълна на откровение. „Аз“-ът! Разбира се! Как *сам* не беше се сетил! Очевидно неговото „аз“ бе последното нещо, което го държеше закотвен към лепкавата същност на ежедневната реалност. Неговото „аз“! Единствено то го дърпаше назад, непрекъснато го омотаваше в егоистичните си желания, като напълно игнорираше собственото му добро!

Елрой отвори Указателя. Там от само себе си, върху последната страница, той намери службата за премахване на самоличност „Лефкович“ от Флъшинг, Ню Йорк.

Под рекламата им пишеше следното:

„Внимание. Главният хирург предупреждава, че премахването на собственото «аз» е опасно за Вашето здраве.“

Джоузеф Елрой се поколеба, премисли и претегли възможностите. Бе объркан за миг. Но после гуруто на Тайните надникна отново в стаята и каза:

— Залогът е седем към пет за Голямата Духовна Парична Награда. Пък и какво имаш да губиш?

Той изчезна майсторски точно навреме.

Елрой набра дългата комбинация върху клавиатурата.

Не след дълго на вратата се почука. Елрой отвори, за да пусне вътре екипа на службата за премахване на самоличността „Лефкович“.

Те си тръгнаха. Остана само конзолата, която примигваше, проблясваше и просветваше сама на себе си. А после и тя изчезна и в стаята не остана нищо освен един неземеи глас, който си тананикаше „Амапола“.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.